

Vergaderjaar 2023–2024

30 821

Nationale Veiligheid

Nr. 218

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID, VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES EN VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 mei 2024

Onze democratie is kostbaar. Met ruim 17 miljoen mensen met diverse achtergronden leven we in vrijheid met elkaar samen. Onze manier van samenleven kan bestaan, omdat hier een democratische rechtsstaat aan ten grondslag ligt met wet- en regelgeving waarin vrijheden en rechten zijn vastgelegd en waar de overheid en burgers zich aan moeten houden. Zo kan eenieder in vrijheid zijn of haar mening uiten, kunnen burgers invloed uitoefenen op de manier waarop ons land bestuurd wordt via het stemrecht en iedereen kan geloven wat hij of zij wil. Deze manier van samenleven is een groot goed én vraagt tegelijkertijd aandacht; het gaat niet vanzelf.

Extremisme ondermijnt onze rechtstaat en onze manier van samenleven, samen de democratische rechtsorde genoemd. Hoewel het kabinet er alles aan doet om extremisme tegen te gaan, zullen in een open samenleving altijd extremistische denkbeelden te vinden zijn. Onze samenleving en democratische rechtsstaat zijn weerbaar en kunnen een zekere mate van dreiging aan. Maar als extremisme niet goed herkend wordt en als bestuur en de samenleving er niet goed mee om gaan, groeit de bedreiging voor onze democratische rechtsorde. Extremisme en de gevolgen daarvan zijn namelijk niet altijd even zichtbaar: ook sluimerend kan het onze manier van samenleven op de lange termijn schaden.

Het is belangrijk op te staan tegen extremistische dreigingen en met elkaar te staan voor wat ons lief is. Namens het Kabinet, bieden wij, de Minister van Justitie en Veiligheid, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid u de eerste Nationale Extremismestrategie 2024–2029 aan. Hiermee kom ik tevens tegemoet aan de toezegging uit het Commissiedebat Terrorisme van december 2023 (Kamerstuk 29 754, nr. 709) (referentienummer TZ202312-031). De strategie bouwt voort op het onderzoek van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid die op 17 oktober 2023 aan de

Tweede Kamer is aangeboden.¹ Uit het onderzoek blijkt dat de effecten van extremisme tot diep in onze samenleving reiken. Deze strategie biedt een visie op hoe we als kabinet kijken naar extremisme, geeft een omschrijving van het verschijnsel ter bewustwording en inzicht. Daarnaast schetst de strategie een overzicht en de kaders voor de beleidsinzet op extremisme. Het gaat hierbij om zowel niet-gewelddadig als gewelddadig extremisme binnen de verschillende uitingsvormen zoals rechts-extremisme, links-extremisme, religieus extremisme en anti-institutioneel extremisme.

Van burgers tot overheden, rechters en docenten, jeugdwerkers, religieuze en maatschappelijke organisaties en sociale partners; al jarenlang zetten velen zich in om onze open en veerkrachtige samenleving te bevorderen, de democratische rechtsorde en de democratische instituties en processen te beschermen en extremistische uitwassen te bestrijden. De strategie rust dan ook op deze drie pijlers: bevorderen, beschermen en bestrijden. Het een kan niet zonder het ander. Nederland is een mooi land; samen werken we eraan om Nederland, mooi, veilig en weerbaar te houden, voor iedereen.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yeşilgöz-Zegerius

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
H.M. de Jonge

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
C.E.G. van Gennip

---

¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2023–2024, 29 754, nr. 692.